

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Branná povinnost

Branná povinnost slovy zákona je vymezena jako povinnost státního občana České republiky připravovat se k obraně státu a osobně se účastnit plnění úkolů ozbrojených sil České republiky. Široká veřejnost si často pod obsahem pojmu branná povinnost představuje pouze povinnost mladých mužů dostavit se k odvodu, oběhat potřebné doktory ve snaze získat podklad pro obdržení „modré knížky“, a v případě nezdaru „odkroutit si“ 12 měsíců v „zeleném“

Branná povinnost slovy zákona je vymezena jako povinnost státního občana České republiky připravovat se k obraně státu a osobně se účastnit plnění úkolů ozbrojených sil České republiky. Široká veřejnost si často pod obsahem pojmu branná povinnost představuje pouze povinnost mladých mužů dostavit se k odvodu, oběhat potřebné doktory ve snaze získat podklad pro obdržení „modré knížky“, a v případě nezdaru „odkroutit si“ 12 měsíců v „zeleném“. Málokdo však tuší, že branná povinnost je právní vztah, který na základě zákona vzniká mezi státem a občanem České republiky bez rozdílu pohlaví.

Branná povinnost se skládá z několika složek. Jsou jimi odvodní povinnost, služební povinnost a další povinnosti stanovené branným zákonem.

Jak již bylo výše řečeno branná povinnost se vztahuje na muže i ženy. Přičemž ženám může být uložena jen povinnost odvodní a povinnost k mimořádné službě po dobu válečného stavu pokud ji nepřevzaly dobrovolně. Co se týká časového vymezení, tak branná povinnost vzniká obecně dnem, v němž občan dosáhne věku 18 let a zanikne dnem, v němž občan dosáhne věku 60 let. Zákon ukládá brannou povinnost také osobám starším 60 let ovšem za podmínky, že konají mimořádnou službu po dobu stavu ohrožení státu anebo v případě, že o sami požádali o prodloužení doby trvání jejich branné povinnosti. Zvláštní časová hranice je stanovena pro vojáky z povolání, kteří mají brannou povinnost do dosažení věku 62 let.

Odvodní povinnost jako součást branné povinnosti znamená povinnost podrobit se odvodnímu řízení, které je vedeno za účelem rozhodnutí o povinnosti vojenské činné služby. Obsahem této povinnosti je povinnost brance (označení pro občana, který má odvodní povinnost) dostavit se k odvodu, podrobit se lékařské prohlídce, popřípadě odborným vyšetřením a vyšetření osobnostní způsobilosti. Délka odvodní povinnosti je stanovena stejně jako u povinnosti branné, tzn. vzniká dnem, kdy občan dosáhne věku 18 let a zaniká dnem dosažení 60 let věku, pokud již nezanikla dříve pravomocným odvodním rozhodnutím o schopnosti nebo trvalé neschopnosti k vojenské činné službě. Výsledkem odvodu, které probíhá u odvodních komisí může být buď rozhodnutí o schopnosti brance k vojenské činné službě, rozhodnutí o trvalé neschopnosti brance k vojenské trvalé službě a rozhodnutí o odročení odvodu při dočasné neschopnosti brance pro nemoc nebo vadu, který může být oddáledno konečné rozhodnutí nejdéle na dobu tří let. Je třeba upozornit, že rozhodnutí o trvalé neschopnosti může být do tří let od nabytí právní moci ještě přezkoušeno vyšší odvodní komisí, pokud je podezření, že bylo vydáno v rozporu s branným zákonem nebo jiným právním předpisem a v případě, že je podezření, že rozhodnutí bylo vydáno v důsledku jednání, které je trestným činem, je přezkoušení pravomocného odvodního rozhodnutí přípustné kdykoli.

Zákon poskytuje možnost odkladu základní nebo náhradní vojenské služby a to těm odvedencům, kteří o to požádali a kteří se připravují na své povolání nebo pokud u odvedence existují důvody hodné zvláštního zřetele. Odklad je poskytován nejdéle do nástupního dne v roce, v němž odvedenec

dosáhne věku 26 let. Pro studenty vysokých škol je stanoven zvláštní časový limit, kdy se jim odklad povoluje až do ukončení studia, nejdéle však do nástupního dne v roce, v němž dosáhnou věku 30 let.

Další složkou branné povinnosti je povinnost služební, jejímž obsahem je povinnost odvedence včas nastoupit a vykonávat vojenskou službu. Služební povinnost vzniká dnem nabytí právní moci odvodního rozhodnutí o schopnosti k vojenské činné službě. Vojenská činná služba zahrnuje základní službu, která trvá 12 měsíců a je nejvýznamnějším druhem služební povinnosti, náhradní službu, která se vykonává místo základní vojenské služby a trvá tři měsíce, dále vojenské cvičení a mimořádná služba, kterou vykonávají za stavu ohrožení státu a za válečného stavu všichni vojáci, kteří jsou v činné službě.

Branný zákon upravuje také institut prominutí základní nebo náhradní služby, kdy odvedencům nebo vojákům, jejichž sourozenec zemřel v přímé souvislosti s výkonem vojenské činné služby nebo jejichž zvlášť závažné rodinné důvody nelze účinně řešit jinak, lze vykonání základní nebo náhradní služby nebo její nevykonanou část prominout. Vykonání náhradní služby se promine těm odvedencům, kteří byli určeni k náhradní službě a kteří bez vlastní viny do 31. prosince roku, v němž dovršili věk 30 let, tuto službu nenastoupili a vykonání základní nebo náhradní služby lze prominout těm odvedencům, kteří z vlastní viny do 31. prosince roku, v němž dovršili věk 35 let, nenastoupili základní nebo náhradní službu.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [QUO vadis 2019?](#)
- [Obrana proti hodnocení zkoušky na vysoké škole](#)
- [Rozhlasové a televizní poplatky – platíte je správně?](#)
- [Budou platit absolventi středních a vysokých škol během prázdnin pojistné?](#)
- [Věcné břemeno](#)
- [Elektrické vedení](#)
- [Odkázání majetku dítěti, jeho správa](#)
- [Zásilková služba](#)
- [Společenská smlouva a zákaz konkurence](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Doplacení dlužné částky](#)